

Надица Ангелеска е самохрана мајка на четири деца: Фросина, Татјана, Иван и Аце. Нејзините синови боледуваат од дистрофија, а децата со оваа болест живеат кратко. Поради тоа, Надица сака да им обезбеди попристоен живот во годините кои им остануваат на Иван и на Аце, така што секоја помош ќе им биде добре дојдена.

■ Пишува:

Жаклина МИТЕВСКА

Никој не може да се бори против судбината, која понекогаш знае безмилосно да си поигра со луѓето. Но, сепак животот е скапоцен и треба да се одживее. Судбината си поигра и со двајцата синови на Надица Ангелеска, дванаесетгодишниот Иван и деветгодишниот Аце, кои боледуваат од дистрофија. Надица е самохрана мајка, со синовите и двете ќерки - шеснаесетгодишната Фросина и петнаесетгодишната Татјана, живее во скопската населба Тафталице. Госпоѓа Ангелеска имала помал брат, кој боледувал од дистрофија и починал на 17-годишна возраст. Таа објаснува дека долго време не знаела оти дистрофијата е наследна болест, зашто немала никакви допирни точки со медицината, имено завршила трговско училиште. Меѓутоа, на 14-годишна возраст, шест години по смртта на нејзиниот брат, семејството било повикано во Клиничкиот центар каде биле направени анализи за тоа дали болеста може повторно да се појави кај некој нивен член.

"Тие ни рекоа да не страуваме, дека нема да има никакви последици. Сепак, ако не беа сигурни требаше да нè предупредат дека е можно да се појават, односно дека оваа болест се јавува кај машките деца, а женските се преносители, за да можеме навреме да реагираме", вели Надица.

Таа објаснува дека прво ги родила двете ќерки. Потоа се родил постариот син, кој нормално се развивал и проодел на 15-месечна возраст. По две ипол години се родил вториот син. Десет месеци по раѓањето на детето, нејзината мајка (таа е почината) забележала дека тоа не може цврсто

да застане на нозе, што не би требало да биде проблем на таа возраст. Кога детето наполнило една година, Надица побарала лекарска помош, по што било утврдено дека боледува од дистрофија.

УТВРДУВАЊЕ НА БОЛЕСТА

"Болеста кај Иван беше утврдена на 4-годишна возраст, а кај Аце кога имаше една година. Всушност, да не ја забележевме кај Аце, таа ќе се пролонгираше и кај Иван. Направивме биопсија кај големиот син и болеста се докажа. По 2 години, односно кога Аце имаше 3 години, и кај него направивме ваква анализа, по што болеста беше потврдена. Во меѓувреме ни беше кажано дека за ова заболување нема лек, се консумира витаминска терапија која само го потхранува ткивото", вели Надица.

Иако нејзиниот поранешен сопруг во судската постапка објаснувал дека токму болеста на децата е причина за разводот, Надица вели дека таа и претходно имала проблеми во бракот, кои биле од финансиска природа.

"Кога сопругот виде многу пари заборава на сè. Имавме дуќан во Трговскиот центар. Тој секој ден земаше пари од касата за да го чести друштвото, па така нормално се западна во долгови. Ако се побунев зошто прави така, тој вината за парите ја префрлаше на продавачките и нив ги обвинуваше. Тоа воопшто не беше коректно, ги познавав продавачките и немаше причина за нив да ги обвинувам. Почнавме да запаѓаме во долгови и го затворивме дуќанот. Потоа мојот сопруг инсистираше да купи автобус, но јас се противев. Познавајќи го знаев дека во прашање ќе дојдат поголеми пари и поголеми трошоци, така што пов-

НАДИЦА АНГЕЛЕСКА

торно ќе бидеме во долгови. Тој беше упорен, зеде кредити, станот го стави под хипотека, кој подоцна го загубивме. Автобусот мораше да се продаде за да се вратат долговите. Почнаа кавгите, тој не ја прифаќаше вината и мене ме обвинуваше дека сум трoшела многу пари, а не знам за што кога дома немаше ништо. Се случуваше да тргне на некоја тура со автобусот, да понесе неколку илјади евра, не враќаше ништо, а јас бев принудена од мајка ми да барам чек за да им купам нешто на децата. Преминував преку сè, само го молев децата да не завршат на улици. Но, се случи и тоа. Откако ни го зедеа станот, тој сакаше да ја стави под хипотека бараката на мајка ми, но тоа не му го дозволив, бидејќи таму беше единствениот кров за децата. Му велел: ако пропаѓаш - пропадни сам, а јас многу повеќе од тебе ќе им помогнам на децата", објаснува Надица.

По разводот, Надица успеала да ги задржи сите деца. Компетентните од Центарот за социјални грижи утврдиле дека нејзиниот сопруг не е способен да биде татко. Исто така, и децата се изјасниле дека сакаат да живеат со мајката. Тогаш сопругот се заканувал и правел обиди насилно да ги земе децата. Се случувало да тргнат на прошетка, тој да се појави пред домот, насила да ги стави децата во

автомобил, при што тие времале. Всушност, како што вели Надица, "по тоа сме им познати на сите во Полициската станица Карпош".

"На судската расправа почна да ме обвинува како сум знаела дека ќе имам такви деца и намерно сум ги родила, за да му наштетам. Тогаш од Судот иронично му рекоа - ако е така, дајте ќе ја осудиме, но во Македонија и во светот има многу мајки на такви деца, дајте сите ќе ги затвориме", вели Надица.

Ова семејство било во тешка состојба, но многу им помогнал постариот брат на Надица, кој за среќа не ја наследил болеста дистрофија. Во меѓувреме Иван престанал да оди, а повеќе и сопругот не ги посетувал.

"Тој се криеше и се срамееше од децата за некој да не види дека има такво чедо, одвратно од негова страна. Едното дете сега е во количка. Иако не плаќа алиментација, не можам да си дозволам да трошам пари за тужби. Знаам дека сега работи некаде на црно, а на 45-годишна возраст има само девет години работен стаж", вели Надица.

Последен пат, пред две ипол години, во февруари 2003 година сопругот бил во училиштето "Јан Амос Коменски", кога Аце бил прво одделение, а сега е трето.

Надица раскажува како учителката случајно видела

како некој човек го фаќа Аце за рака, а детето вреска како некој да го краде. Дотрчала до него, човекот го пуштил и побегнал. Долго време Аце не можел да се смири, плачел, а потоа кажал дека тоа бил татко му. Учителката рекла дека ако човекот ја замолел таа ќе му дозволела да зборува со синот во училиницата.

Веќе шест ипол години Надица е вработена во една приватна фирма како возач и секретарка. Во текот на работното време патува низ Македонија, но попладне секогаш е дома.

НЕОПХОДНА ПОМОШ

Семејството Ангелески добива помош во храна и во хигиенски производи од Здружението на самохрани мајки, а за Нова година децата добиваат и пакетчиња. Од годинава на ова семејство му е одобрено и кредитирање без камати, за да може да ги плаќа сметките за комуналиите. Од "Даре Џамбаз", каде што во рамките на Здружението за телесни инвалиди има подгрупа за дистрофичари, добиваат и помош која се состои

во витаминска терапија. На 25 јуни, ден на Здружението, ги носат во "Мекдоналд" и им даваат подароци. Секоја втора-трета година им се донираат по 12.000-13.000 денари за одмор (по 4.000 денари за Иван, Аце и за неа за да можат да одат во Охрид, каде што во населбата Охридати има посебни апартаменти за ваквите деца). Од годинава помош добиваат и од една друга хуманитарна организација во Скопје, која им помага на децата заболени од дистрофија. Количката на Иван е од социјалното.

гледаме да ангажираме некоја жена за да го носи и да го враќа, односно само ќе го придружува зашто има и моторна количка. Аце е нестабилен во одењето. Но, нивните соученици многу ги саќаат и им помагаат. На пример, Аце знаат да го фатат за рака внимавајќи некој да не го турне и така го придружуваат до тоалетот. На сите сум им многу благодарна", вели Ангелеска, дополнувајќи дека е тешко да ги одведе децата на прошетка со автомобилот 'рено'.

Дистрофијата не ги напаѓа

МОИТЕ СИНОВИ ЗАСЛУЖУВААТ ПОСРЕЌНИ ПОСЛЕДНИ ГОДИНИ ОД ЖИВОТОТ

СЕМЕЈСТВОТО АНГЕЛЕСКИ, ТАТЈАНА, НАДИЦА, ФРОСИНА (ГОРЕ), ИВАН (ВО КОЛИЧКА) И АЦЕ

само мускулите на нозете, туку го уништува активното ткиво, односно се шири на целата мускулатура, при што откажуваат и другите органи. Причината за смртта на нејзиниот брат, дистрофичар, всушност бил грипот затоа што било оневозможено функционирањето на дишните патишта. Децата кои ја имаат оваа болест живеат кратко, затоа Надица саќа да им обезбеди пристаен живот во времето кое им останува на Иван и на Аце. Секаква помош им е добредојдена.

"Ако ни донесете алишта, парите кои ми се наменети за нив ќе ги дадам за нешто друго, ќе ја платам струјата. Сега најнеопходно ми е да обезбедам возило и стипендија за постарата ќерка Фросина. Таа е одлична ученичка, трета година во економското училиште 'Борис Кидрич' и два пати е наградувана. Таа се согласува да студира и во странство доколку некој ги финансира нејзините студии, а потоа да му врати со тоа што ќе го одработи вложеното. Помалата ќерка ја запишав во 'Димитар Влахов', во групата фризерско", вели Надица.

Двете ќерки и се скромни и се радуваат на малку. Фросина и Татјана работат уште од мали и умеат сами да заработат за да си купат облека. Надица знае да шие и така им ја дополнува гардеробата.

"Ова е првата количка на Иван. Кога ја зедевме тој сè уште одеше, но често му се случуваше од училиште да се врати целиот раскрвавен, бидејќи многу паѓаше. Три пати ја скрши ногата, а со тоа што тогаш мораше да мирува му се влоши состојбата, така што по последното паѓање веќе не можеше да застане на нозе. Еве, речиси две години е во количка. И кај Аце веќе се забележуваат симптомите на болеста, stomакот му е испакнат, многу е слаб и најверојатно за една година и нему ќе му биде потребна количка", Надица ја објаснува состојбата на синовите.

Нејзините два сина учат во иста училиница во училиштето, во различни смени, која е адаптирана на нивните потреби. Во својот дом не направиле рампа зашто тоа било неизводливо, планираат бараката да ја продадат и да купат стан, а воедно да им остане и некој денар за дополнување на буџетот. Поради здравствените проблеми Иван не тргнал на време на училиште, сега има 12 година и е петто одделение, а Аце е трето.

"Иван беше малку понеродовен во училиштето, бидејќи немаше кој да го носи. Сега